

.KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Doświadczenia Traumy a aktywność życiowa
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Trauma experiences and life activity
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Psychologia
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Katarzyna Litwińska-Rączka
---	----------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	VII	2
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	brak
-------------------	------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Student wie czym jest trauma i z jakimi rodzajami traumy człowiek spotyka się w życiu
C2. Student ma świadomość wpływu wydarzeń traumatycznych na aktywność i osobowość człowieka
C3. Student ma świadomość potrzeby podejmowania działań o charakterze psychoprofilaktycznym i psychoterapeutycznym w obszarze traumy

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
KW06	ma wiedzę dotyczącą społeczno-kulturowych podstaw zachowania człowieka i relacji społecznych, funkcjonowania grup społecznych, wpływu społecznego, kształtowania się postaw; ma pogłębioną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłóceń;	KW06
KW07	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia w różnych kontekstach społecznych oraz czynników stymulujących/ utrudniających ten rozwój;	KW07
KW08	ma pogłębioną wiedzę na temat procesów orientacji i regulacji psychicznej; zna terminologię, różnorodne uwarunkowania tych procesów oraz współczesne osiągnięcia badań w tym zakresie;	KW08
UMIEJĘTNOŚCI		
KU01	potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin do analizowania i interpretowania ludzkich zachowań; potrafi wskazać i opisać uwarunkowania (osobowe, społeczne oraz kulturowe) różnych zachowań człowieka oraz funkcjonowania określonych grup społecznych i organizacji posługując się wybranymi podejściami teoretycznymi;	KU01
KU10	potrafi wskazać i proponować kierunki i sposoby podnoszenia jakości życia jednostki, optymalizacji funkcjonowania grup społecznych i organizacji oraz opracowywać programy interwencji (profilaktycznych, pomocowych, szkoleniowych) wobec osób z grup ryzyka zaburzeń funkcjonowania w różnych kontekstach środowiskowych i sytuacjach życiowych;	KU10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KK05	wyrażania dbałości o zdrowie psychiczne i fizyczne, identyfikuje indywidualne, społeczne i środowiskowe zagrożenia dla zdrowia psychicznego i somatycznego;	KK05
KK10	identyfikacji i analizy dylematów etycznych związanych z podejmowaniem konkretnych działań i interwencji psychologicznych;	KK10

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Definicja Traumy. Rodzaje traum – trauma prosta, interpersonalna trauma złożona. Źródła traum w życiu. Objawy traumy. Mechanizmy psychologiczne w/po traumie. Metody pracy z osobami po traumie – psychoterapia w różnych nurtach, hipnoterapia, relaksacja i wizualizacja, psychodrama. Zasady etyczne w pracy z traumą, Zasady bezpieczeństwa i higieny pacy oraz odpowiedzialności prawnej psychologa.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_06	Wykład konwencjonalny	egzamin	test
W_08	Wykład konwencjonalny	egzamin	test
W_10	Wykład konwencjonalny	egzamin	test
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Studium przypadku	egzamin	test

U_07	Studium przypadku	egzamin	test
U_10	Studium przypadku	egzamin	test
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_07	Studium przypadku	egzamin	test
K_10	dyskusja	egzamin	test

VI. Kryteria oceny, wagi

Studenci oceniani są na podstawie uzyskania pozytywnej oceny z egzaminu pisemnego (pytania testowe jednokrotnego wyboru z zakresu problematyki omawianej na wykładzie)

Studenci oceniani są według następującej skali:

5	100-93%
4.5	92-85%
4	84-77%
3.5	76-69%
3	68-60%
2	59-0%

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Arden J. B. (2017). <i>Neuronauka w psychoterapeutycznym procesie zmiany</i> . Wydawnictwo UJ. Kraków.
Arden J., B. (2021). <i>Umysł, mózg, gen – w kierunku zintegrowanej psychoterapii</i> . Wydawnictwo UJ, Kraków.
Atlas G. (2023). <i>Emocjonalne dziedzictwo – terapeutka, pacjenci i spuścizna traumy</i> . Czarna owca. Warszawa.
Bryant R., A., Harvey A., G. (2012). <i>Zespół ostrego stresu</i> . Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.
Conti P. (2023). <i>Trauma: niewidzialna epidemia. Jak ją ośwoić</i> . Wydawnictwo Kobiece, Białystok.
Fisher J. (2019). <i>Terapia osób, które przetrwały traumy złożone</i> . Wydawnictwo UJ. Kraków.

Forward S., Buck C. (2011) *Toksyczni rodzice – jak się uwolnić od bolesnej spuścizny i rozpocząć nowe życie*. Czarna Owca. Warszawa.

Gliszczyński J. (2009). *Psychodrama w psychoterapii ofiar wykorzystania seksualnego i przemocy*. W: Bielańska A. (red.). Wydawnictwo ENETEIA. Warszawa. s. 137-160.

Hadley J., Staudacher C. (2011). *Hipnoza w psychoterapii. Techniki Terapeutyczne*. GWP. Sopot.

Widera - Wysoczyńska A., Kuczyńska A. (red.) (2011). *Interpersonalna Trauma - mechanizmy i konsekwencje*. Wydawnictwo ENGRAM, DIFIN, Warszawa;

Garland K. (red.) (2009). *Czym jest trauma*. Oficyna INGEDIUM. Warszawa;

Literatura uzupełniająca

Kalsched D. (2015). *Wewnętrzny świat traumy – archetypowe obrazy jaźni*. Zyski i S-ka. Poznań.

Levine P., A. (2017). *Trauma i pamięć – mózg i ciało w poszukiwaniu autentycznej przeszłości*. Czarna Owca, Warszawa. I inne tego autora

Litwińska-Rączka K. (2017). *Interpersonalna trauma jako morderstwo duszy*. Kwartalnik Naukowy FIDES ET RATIO. W trosce o zdrowie – ujęcie integralne. 4(32), s. 420-427.

Mate G. (2022). *Kiedy ciało mówi nie. Koszty ukrytego stresu*. Czarna Owca. Warszawa.

Okun B. (2002). *Skuteczna pomoc psychologiczna*. Instytut Psychologii Zdrowia Polskie Towarzystwo Psychologiczne. Warszawa.

Orwid M. (2011). *Trauma*. Wydawnictwo Literackie. Warszawa.

Rossi E., L. (1995). *Hipnoterapia. Psychologiczne mechanizmy uzdrawiania*. Zysk i S-ka, Poznań.

Ruppert F. (2016). *Wczesna trauma – rozpoznawanie i uwalnianie*. Virgo, Warszawa

Summers F., R., Barber J., P. (2016). *Terapia psychodynamiczna w praktyce. Studia przypadków*. Wydawnictwo UJ. Kraków.

Widera-Wysoczyńska A., Kuczyńska A. (red.) (2011). *Interpersonalna trauma – mechanizmy i konsekwencje*. Difin. Warszawa.

Wolynn M. (2017). *Nie zaczęło się od Ciebie – jak dziedziczona trauma wpływa na to, kim jesteśmy i jak zakończyć ten proces*. Czarna Owca. Warszawa.

Yalom I., D. (2008). *Psychoterapia egzystencjalna*. Instytut Psychologii Zdrowia. Polskie Towarzystwo Psychologiczne. Warszawa.